

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

ЛЮТОВА Ганна Михайлівна

к.е.н., доцент

Черкаського навчально-наукового інституту

ДВНЗ «Університет банківської справи»

e-mail: lutova.anna.m@gmail.com

ТУПИЦЬКА Анастасія Валентинівна

студентка

Черкаського навчально-наукового інституту

ДВНЗ «Університет банківської справи»

e-mail: anastasia.tupitskaya@gmail.com

Анотація. У статті розглянуто основні етапи розвитку бухгалтерської звітності, виявлено недоліки фінансової звітності, що зумовили виникнення концепції нефінансової звітності. Визначено сутність концепції сталого розвитку та соціальної відповідальності бізнесу. Розглянуто підходи вчених до визначення сутності нефінансової звітності, встановлено її користувачів та їх інформаційні потреби. Досліджено передумови виникнення концепції інтегрованої звітності. Проведено SWOT-аналіз фінансової, нефінансової та інтегрованої звітності та виявлено синергетичний ефект від поєднання фінансової та нефінансової інформації в інтегрованому звіті.

Ключові слова: інтегрована звітність, нефінансова звітність, фінансова звітність, сталий розвиток, стратегія, ризики, синергія.

Постановка проблеми. В умовах інтеграції до світового співтовариства, зокрема до Європейського Союзу, відбувається зміна поглядів на склад і

Аннотация. В статье рассмотрены основные этапы развития бухгалтерской отчетности, выявлены недостатки финансовой отчетности, обусловившие возникновение концепции нефинансовой отчетности. Определена сущность концепции устойчивого развития и социальной ответственности бизнеса. Рассмотрены подходы ученых к определению сущности нефинансовой отчетности, установлено пользователей и их информационные потребности. Исследовано предпосылки возникновения концепции интегрированной отчетности. Проведен SWOT-анализ финансовой, нефинансовой и интегрированной отчетности и выявлен синергетический эффект от сочетания финансовой и нефинансовой информации в интегрированном отчете.

Ключевые слова: интегрированная отчетность, нефинансовая отчетность, финансовая отчетность, устойчивое развитие, стратегия, риски, синергия.

структуру фінансової звітності, яка ще донедавна вважалася основним джерелом інформації для прийняття рішень. Зміни, що відбуваються в суспі-

льстві та впливають на підприємницьку діяльність, призвели до того, що інформації, що наводиться у фінансовій звітності чи окремих нефінансових звітах, вже виявляється недостатньо для зацікавлених користувачів. Окреме оприлюднення фінансової та нефінансової звітності не дає можливості розкрити взаємозв'язки між фінансовими та нефінансовими показниками, стратегією підприємства, ризиками та корпоративним управлінням. Таку інформацію може надати інтегрована звітність, синергетичний підхід до формування якої дасть можливість формувати інформацію для стратегічного розвитку підприємства у всіх його аспектах: економічному, соціальному, екологічному.

Аналіз останніх джерел та публікацій. Дослідженню сутності інтегрованої звітності, з метою виявлення її особливостей, проблем та переваг формування, присвячено праці таких зарубіжних та вітчизняних дослідників: М. В. Корягіна, П. О. Куцика, Г. І. Ляховича, К. В. Безверхого, А.М. Гордієнко, С. Король, Т.І. Хомуляка, Р.Дж. Екклза, М.А. Проданчук, Н.Н. Балашової, Н.Ю. Єршової, Р.О. Костирко, Р.В. Кузіної, Н.О. Лоханової, А.Є. Николишина та ін.

Цілі статті. Визначити особливості фінансової та нефінансової звітності, а також виявити синергетичний ефект від поєднання фінансових та нефінансових показників в інтегрованому звіті.

Виклад основного матеріалу. Бухгалтерська звітність, як засіб взаємодії між зацікавленими користувачами облікової інформації та суб'єктами, відповідальними за її надання, постійно

розвивається задля підвищення ефективності такої взаємодії. Зважаючи на це, головною причиною еволюції звітності можна вважати невідповідність інформації, що подається у такій звітності, реальним потребам стейкхолдерів, зокрема інвесторів. Економічні, екологічні та соціальні чинники змінили потреби користувачів інформації, зробивши актуальним питання використання підприємством різних видів капіталу (інтелектуального, людського, інноваційного) та впливу цього використання на здатність підприємства створювати вартість впродовж тривалого періоду.

Так, науковці М.В. Корягін та П.О. Куцик [1, с. 141] розкрили парадигмальний генезис бухгалтерської звітності, що надає можливість пояснити сучасний етап її історичного розвитку. На їх думку, він складається з наступних парадигм: бухгалтерські звіти; фінансова звітність; фінансова та управлінська звітність; фінансова звітність, нефінансова звітність та управлінська звітність; інтегрована звітність та управлінська звітність.

Г.І. Ляхович та М.Я. Заяць у розвитку бухгалтерської звітності виділяють чотири основні етапи еволюції: 1) критика концепції фінансової звітності; 2) формування додаткових звітів; 3) виникнення концепції нефінансової звітності; 4) виникнення концепції інтегрованої звітності [2, с. 142-144].

Як відомо, фінансова звітність містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, а також про рух грошових коштів підприємства за певний період. Наприкінці 20 століття інформації, що наводилась в фінансовій звітності, виявилось недостатньо

для зацікавлених користувачів [2, с. 142-143]. Саме неврахування всіх суттєвих аспектів діяльності підприємства стало однією з причин критики концепції фінансової звітності. В зв'язку з цим виникла велика кількість пропозицій щодо розширення її складу. Важливим чинником стало також погіршення екологічної ситуації в світі, спричинене антропогенним впливом, що посилює необхідність висвітлювати інформацію щодо впливу діяльності підприємства на навколишнє середовище.

Враховуючи причини, що зумовили критику існуючої концепції, для усунення проблем відповідності фінансової звітності потребам зацікавлених сторін, поступово почали виникати спроби створення окремих спеціалізованих звітів, які б містили інформацію щодо певних сторін діяльності підприємства (соціальні звіти, екологічні звіти тощо). Це спричинило появу нової моделі звітування, що включала фінансову звітність, яка формувалась на основі чітких регуляторних вимог, та спеціалізовані звіти, що задовольняли додаткові потреби користувачів.

З часом стало зрозуміло, що інформація із спеціалізованих звітів частково повторює інформацію, наведену у фінансовій звітності або примітках до неї, тому розпочався пошук підходів для формування загальної концепції побудови спеціалізованих звітів. Пізніше було прийнято рішення про використання нової моделі звітування, а саме: у фінансовій звітності та примітках до неї відображати фінансові показники, а в нефінансовій – всі інші аспекти діяльності. Так виникла концепція нефінансової звітності.

Нефінансова звітність є інструментом для відображення результатів діяльності підприємства стосовно соціальної відповідальності бізнесу, яка, в свою чергу, пов'язана з концепцією сталого розвитку.

Сталий розвиток – загальна концепція, яка обґрунтовує необхідність встановлення балансу між задоволенням теперішніх потреб суспільства та захистом інтересів майбутніх поколінь, стосовно їх потреби в безпечному і здоровому довкіллі. Як визначають дослідники [3, с. 352], концепція сталого розвитку сформувалась в результаті об'єднання трьох основних складових: економічної (оптимальне використання обмежених ресурсів і використання екологічних технологій), соціальної (орієнтація на людину і спрямування на збереження стабільності соціальних і культурних систем) та екологічної (забезпечення цілісності біологічних і фізичних природних систем).

Соціальна відповідальність бізнесу стосується таких аспектів: дотримання прав людини, вимог законодавства; захист навколишнього природного середовища; ділова та корпоративна етика, дотримання міжнародних норм поведінки; співпраця із зацікавленими сторонами, а також прозорість та підзвітність.

Так, К.В. Комарова та Н.В. Ковальчук [4, с. 26] виділяють три рівні для визначення соціальної відповідальності:

1. Базовий рівень – бізнес платить податки у повному обсязі.

2. Корпоративний рівень – соціально відповідальний бізнес повинен пла-

тити економічно обґрунтовану зарплату.

3. Вищий рівень – соціально відповідальний бізнес на добровільній основі займається добродійністю.

Таким чином, окрім покращення репутації підприємства, соціальна відповідальність також забезпечує конкурентну перевагу на довгострокову перспективу.

Варто зазначити, що науковці не виділяють загальної назви для звітів, що стосуються різних сторін соціальної відповідальності бізнесу, тому використовуються такі поняття як «соціальний звіт», «звіт із корпоративної соціальної відповідальності», «звіт із корпоративної відповідальності», «звіт зі сталого розвитку», «звіт із прогресу» тощо. Всі вони характеризуються спільною метою (надати інформацію про результати діяльності підприємства у соціальній, екологічній сферах); наявністю даних про якісні та кількісні аспекти такої діяльності; деякими

відмінностями, що стосуються відображення різних сфер соціальної діяльності підприємств. Якщо об'єднувати всі ці звіти під єдиною назвою, доцільно буде обрати термін «нефінансова звітність», так як він відображає зв'язок інформації таких звітів з інформацією, наведеною у фінансовій звітності, а також враховує їх місце у системі звітності підприємства.

Представники Глобального договору ООН визначають нефінансову звітність як документально оформлену сукупність даних комерційної організації, що відображає середовище існування компанії, принципи та методи співпраці з групами впливу, результати діяльності компанії в економічній, соціальній та екологічній сфері життя суспільства [5, с. 6].

Підходи науковців до визначення сутності поняття «нефінансова звітність» наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Сутність поняття «нефінансова звітність» в наукових джерелах

№ з/п	Автор	Визначення поняття
1	Безверхий К.	Нефінансову звітність можна визначити як складову інтегрованої звітності підприємства, яка використовується бізнесом як інструмент відповідальності перед суспільством, а також забезпечує інформаційні потреби зацікавлених користувачів такої звітності щодо економічних, соціальних та екологічних показників, які додатково розкривають та пояснюють діяльність господарюючого суб'єкта, не тільки в якісних, але й в кількісних показниках [6, с. 31]
2	Васильчук І.	Нефінансова звітність містить інформацію як про економічні результати діяльності, так і результативність у соціальній та екологічній сферах [7, с. 212]
3	Гордієнко А., Гнедіна К.	Нефінансова звітність відображає більш повну інформацію щодо діяльності суб'єкта господарювання, висвітлюючи соціальні та екологічні результати, зокрема, дає можливість ознайомитися із специфікою діяльності компанії, оцінити вплив її діяльності на навколишнє природне середовище і суспільство та орієнтована, в цілому, на майбутнє [8, с. 45]

Закінчення таблиці 1

№ з/п	Автор	Визначення поняття
4	Король С.	Нефінансові звіти – всі звіти з соціальної відповідальності бізнесу [9, с. 104]
5	Москалюк Г.	Нефінансовий звіт – це дієвий інструмент налагодження діалогу і взаєморозуміння між підприємством і зовнішнім співтовариством, а також інструмент його самовдосконалення в частині систем управління. Нефінансовий звіт – це інструмент прозорості і підзвітності компанії, що впливає на саму компанію [10, с. 370]
6	Хомуляк Т.	Нефінансова звітність надає значно більше інформації про вплив компанії на суспільство, економіку та навколишнє середовище, описуючи діяльність компанії у відповідному суспільному контексті [11, с. 166]
7	Шигун М., Давидюк Т.	Нефінансова звітність є інструментом соціальної відповідальності бізнесу [12, с. 174]

Джерело: узагальнено авторами

Як видно с табл. 1, переважна більшість науковців зазначають, що нефінансова звітність відображає інформацію стосовно декількох сторін діяльності підприємства (економічної, екологічної та соціальної). Деякі автори визначають її як інструмент соціальної відповідальності бізнесу, інші – як інструмент налагодження діалогу із зацікавленими користувачами та інструмент вдосконалення підприємства в частині систем управління.

Загалом, нефінансову звітність визначають як звітність, що надає зацікавленим користувачам інформацію стосовно впливу діяльності підприємства на суспільство та навколишнє середовище, а також як інструмент соціальної відповідальності бізнесу. Зацікавленими користувачами, в цьому випадку, виступають власники, керівники, фінансові агенти, контрагенти, працівники самого підприємства, органи влади та громадські організації, населення. Їх інформаційні потреби наведені в таблиці 2.

Нефінансові звіти можуть бути представлені користувачам в різних формах:

1. Довільної форми. Такі звіти мають форму буклетів або розміщуються на веб-сторінках підприємств та включають інформацію про соціальні та екологічні програми підприємств. Ця форма звіту є дуже зручною стосовно організації, в той же час, вона не завжди може забезпечити достовірність інформації, поданої у звіті, та надати можливість порівняти дані звіту зі звітами інших підприємств, адже містить вибіркову інформацію.

2. Комплексні звіти, які можуть складатися за одним із наступних методів [14, с. 205-206]:

- комплексний звіт за методом потрійного підсумку;
- комплексний звіт за методом Лондонської групи порівняльного аналізу;
- комплексний звіт за методом групи корпоративного громадянства чи за іншим методом.

3. Стандартизовані звіти – розробляються на підставі вимог і принципів

міжнародних стандартів. Звіти такої форми дають можливість порівнювати звітність різних підприємств та визна-

Таблиця 2

Користувачі нефінансової звітності та їх інформаційні потреби

Користувачі нефінансової звітності	Інформаційні потреби користувачів
Керівники, власники (учасники)	Інформація щодо наслідків економічної та соціальної діяльності, результати виконання поставлених цілей
Фінансові агенти (кредитори, інвестори)	Інформація щодо соціальних і екологічних аспектів діяльності підприємства у взаємозв'язку з економічними результатами, що дозволить ефективно оцінити ризики бізнесу
Партнери	
Працівники підприємства	Роз'яснення соціальної ролі їх роботи; надання гарантій зайнятості, безпеки та охорони здоров'я
Органи влади	Визначення ролі та оцінка впливу діяльності підприємства на суспільство: вплив на зовнішнє середовище, кількість створених робочих місць, інвестиції у розвиток регіону тощо
Громадські організації	
Населення	

Джерело: складено на основі джерел [5, с. 9; 13, с. 40]

Найбільш поширеними міжнародними стандартами звітності в галузі соціальної відповідальності бізнесу є: стандарти GRI (The Global Reporting Initiative); стандарти Саншайн із надання корпоративних звітів для зацікавлених сторін; стандарт AA1000; стандарти серії ISO 14000; стандарт ISO 26000; стандарт SA 8000.

З метою визначення особливостей фінансових та нефінансових звітів необхідно провести їх порівняння (таблиця 3).

Таким чином, можна зробити висновки, що:

- фінансова та нефінансова звітність призначена для однакових груп користувачів інформації, проте інформація нефінансового звіту здатна задовольнити потреби користувачів, які не мають підготовки для розуміння даних фінансової звітності;

- інформація у нефінансовому звіті не повторює, а доповнює інформацію із фінансової звітності;

- поєднавши дані фінансової та нефінансової звітності, можна надати користувачам достатньо інформації про соціально-економічну та екологічну діяльність підприємства.

Саме ідея поєднання фінансових і нефінансових показників у єдиному звіті, стала однією з передумов виникнення концепції інтегрованої звітності.

Перехід до складання інтегрованої звітності передбачає відмову від окремого оприлюднення нефінансової звітності, адже існують суттєві недоліки її складання, а саме: недостатня довіра зацікавлених користувачів та складнощі в забезпеченні її своєчасності та актуальності.

Порівняльна характеристика фінансової та нефінансової звітності

Характеристика звітності	Фінансова звітність	Нефінансова звітність
Мета складання	Надання інформації про фінансовий стан підприємства, фінансові результати діяльності	Відображення інформації про діяльність та її результати у соціальній сфері, вплив діяльності на екологію тощо
Горизонт	Відображає ретроспективу і поточний стан	Відображає поточний стан та цілі на майбутнє
Користувачі	Внутрішні та зовнішні	
Періодичність	Щоквартальна, річна	Раз на рік або на два роки
Форми представлення	Стандартизована форма	Довільна форма; комплексні звіти; стандартизовані звіти
Відповідний стандарт	Міжнародні стандарти фінансової звітності; НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність»	Міжнародні стандарти: стандарти GRI; AA1000; ISO 26000; SA8000; ISO 14000; стандарти Саншайн
Форми звітності	Комплексна звітність: - Баланс - Звіт про фінансові результати - Звіт про рух грошових коштів - Звіт про власний капітал - Примітки до річної фінансової звітності	- Звіт про корпоративну соціальну відповідальність - Звіт зі сталого розвитку - Звіт з прогресу - Звіт за GRI стандартом - Звіт за стандартом AA1000 та ін.

Джерело: узагальнено на основі джерел [1, с. 150; 9, с. 109-110]

Причинами цього є те, що нефінансовій звітності бракує суворих стандартів вимірювання та звітності, які існують стосовно фінансової інформації, а також інформація, наведена в ній, не представлена в контексті бізнес-моделі і стратегії підприємства. Для інвесторів це ускладнює розуміння того, як продуктивність соціальної та екологічної діяльності впливає на фінансову діяльність, і як проблеми сталого розвитку впливають на вартість компанії [15, с. 5].

Для глибшого розуміння сутності інтегрованої звітності, доцільно звернутись до визначення, яке наводить Міжнародна рада з інтегрованої звітності (IRC) у Міжнародному стандарті інтегрованої звітності, а саме: «Інтегрований звіт являє собою коротке відображення того, як стратегія, управ-

ління, результати та перспективи підприємства в контексті зовнішнього середовища призводять до створення вартості в короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі» [16].

Погляди науковців стосовно сутності інтегрованої звітності мають певні розбіжності (табл.4). Частина науковців розглядає інтегрований звіт як поєднання фінансових та нефінансових показників, тобто узагальнення інформації про фінансовий стан та результати фінансового-господарської, соціальної та екологічної діяльності підприємства в одному звіті. Досить розповсюдженою є інтерпретація економічної сутності інтегрованої звітності як такої, що розкриває питання, які впливають на оцінку здатності підприємства створювати вартість протя-

гом періоду діяльності. Також варто погодитись із вченими, які розглядають інтегровану звітність як таку, що сформована на принципах стійкого розвитку та надає інформацію про стратегічний напрям розвитку підприємства. Деякі автори розглядають ін-

тегровану звітність як інструмент самовдосконалення компанії в частині системи управління та обліку, а також інструмент, що дозволяє оцінити ефективність прийняття управлінських рішень.

Таблиця 4

Поняття «інтегрована звітність» у наукових джерелах

№ з/п	Автор	Визначення
1	Балашова Н., Меліхов В.	Інтегрований звіт передбачає розкриття інформації з питань, які здійснюють суттєвий вплив на оцінку здатності підприємства створювати вартість в короткостроковому, середньостроковому та довгостроковому періодах [17, с. 101].
2	Безверхий К.	Інтегрована звітність – це звітність, що включає як сукупність фінансових показників, які входять до складу фінансової звітності, так і розрахункові фінансові показники, які не входять до такої звітності, а також нефінансові показники, які надаються на запит бухгалтерської служби іншими структурними підрозділами підприємства [18, с. 54].
3	Єршова Н.	Інтегрований звіт – це дієвий інструмент налагодження діалогу і взаєморозуміння між компаніями і зовнішнім співтовариством, а також інструмент самовдосконалення компанії в частині системи управління та обліку [19, с. 457].
4	Костирко Р.	Інтегрована звітність є новим напрямом розвитку корпоративної звітності, що ставить своєю метою надання різноманітним стейкхолдерам інформації про ключові чинники створення вартості компанією. У інтегрований звітності компанії надається комплексний огляд стратегії, системи управління, ефективності компанії, існуючих можливостей, перспектив і ризиків та їх впливу на генерування вартості впродовж тривалого періоду [20, с. 53].
5	Лоханова Н.	Інтегрована звітність як продукт цілісної обліково-аналітичної системи містить в собі коло фінансових і не фінансових показників, які мають бути тісно взаємозв'язані і наведені з позицій обґрунтування власної стратегії діяльності компанії [21, с. 56].
6	Николишин А.	Інтегрована звітність – найбільш інноваційний і цілісний підхід до корпоративної звітності у світі, метою якого є надання максимально якісної, повної інформації постачальникам фінансового капіталу, яким важлива оцінка здатності підприємства створювати вартість протягом тривалого часу [22, с. 55].
7	Проданчук М.	Інтегрована (корпоративна) звітність – гармонізація фінансової та нефінансової звітності, де узагальнено інформацію про фінансовий стан та результати фінансово-господарської, соціальної та екологічної діяльності підприємств, що дає можливість оцінити ефективність прийнятих управлінських рішень та визначити стратегічні аспекти розвитку [23, с. 25].

Джерело: узагальнено авторами

Розглянувши різні підходи вчених, можна визначити інтегровану звітність як сукупність фінансових та нефінансових показників, які надають зацікавленим користувачам уявлення про стратегічний напрям розвитку підприємства, а також про те, як створюється його вартість, шляхом розкриття інформації про економічні, соціальні та екологічні аспекти його діяльності.

Виходячи з наведених науковцями визначень інтегрованої звітності, можна сформулювати мету її складання, що полягає у наданні інформації зацікавленим користувачам стосовно оцінки здатності підприємства створювати вартість протягом тривалого часу, а також залученні додаткового капіталу від інвесторів.

В міжнародних корпораціях складання інтегрованої звітності регулюється міжнародними стандартами звітності, зокрема, Міжнародним стандартом інтегрованої звітності (The International <IR> Framework), ціллю якого є встановлення провідних принципів і елементів змісту, які визначають загальний зміст інтегрованого звіту. Стандарт також визначає інформацію, яку потрібно включити до інтегрованого

звіту, з метою оцінки здатності підприємства створювати вартість.

Деякі спроби регулювання інтегрованої звітності з'являються і в Україні. Так, статтею 1 та статтею 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [24], а також Порядком подання фінансової звітності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419 [25], введено Звіт про управління. Наказом Міністерства фінансів України № 982 від 07.12.2018 року розроблено Методичні рекомендації зі складання Звіту про управління [26], відповідно до яких Звіт про управління має містити достовірну фінансову та нефінансову інформацію про діяльність підприємства, його стан та перспективи розвитку та розкривати основні ризики і невизначеності його діяльності.

Інтегрована звітність, що містить фінансові та нефінансові показники, має сильні та слабкі сторони, які можна порівняти з перевагами та недоліками фінансової та нефінансової звітності, провівши SWOT-аналіз. Результати такого порівняння узагальнено в таблиці 5.

Таблиця 5

SWOT-аналіз фінансової, нефінансової та інтегрованої звітності

	Фінансова звітність	Нефінансова звітність	Інтегрована звітність
Сильні сторони	- законодавчо закріплений порядок формування фінансової звітності; - своєчасність складання та подання.	- надає значно більше інформації про вплив компанії на суспільство, економіку та навколишнє середовище, описуючи діяльність компанії у відповідному суспільному контексті.	- комплексне розкриття фінансових, економічних, соціальних та екологічних показників.

Закінчення таблиці 5

	Фінансова звітність	Нефінансова звітність	Інтегрована звітність
Слабкі сторони	- надає інформацію лише про фінансове становище підприємства та фінансові результати його діяльності.	- ресурсозатратність; - неможливість застосування для аналізу процесу створення довгострокової вартості підприємства; - несвоєчасна публікація.	- відсутність розробленої методики формування інтегрованого звіту; - складність при визначенні того, яка саме інформація буде корисною та суттєвою.
Можливості	- забезпечення інформаційної ланки між підприємством і суспільством.	- полегшення доступу до фінансових ресурсів; - допомога у розбудові процесу управління СВБ; - підвищення готовності підприємства працювати на інших ринках; - зміцнення ділових відносин.	- поліпшення відносин з інвесторами та іншими зацікавленими особами; - збільшення прозорості та достовірності даних; - залучення додаткового капіталу від інвесторів; - контроль і управління ризиками підприємства, ефективністю використання ресурсів.
Загрози	- сувора регламентація обсягів та рівня деталізації даних не дозволяє повно розкрити інформацію необхідну користувачам.	- можлива критика; - розкриття в звіті інформації, яка може бути конфіденційною.	- розкриття в звіті інформації, яка може бути конфіденційною.

Джерело: складено авторами

Таким чином, інтегрована звітність, на відміну від фінансової та нефінансової звітності, синергетично розкриває фінансові, економічні, соціальні та екологічні показники, що дає змогу визначити стратегічний напрям розвитку підприємства та механізм створення його вартості, що, в свою чергу, позитивно впливає на взаємовідносини з інвесторами та іншими зацікавленими сторонами та надає підприємству деякі переваги.

Висновки. 1. Неспроможність фінансової звітності задовольнити потреби користувачів у інформації, що стосується соціальної та екологічної сфер діяльності підприємства, стало

однією з причин появи концепції нефінансової звітності, яка надає інформацію саме про вплив підприємства на суспільство, економіку та навколишнє середовище, описуючи його діяльність у відповідному суспільному контексті. Проте, головним недоліком окремого оприлюднення нефінансової звітності є неможливість її застосування для аналізу процесу створення довгострокової вартості підприємства.

2. Поєднання даних фінансової та нефінансової звітності дає можливість надати користувачам достатньо інформації про соціально-економічну та екологічну діяльність підприємства, що стало однією з передумов виник-

нення концепції інтегрованої звітності.

3. Інтегрована звітність комплексно розкриває інформацію щодо ефективності використання підприємством різних видів капіталів або впливу на них, можливостей підприємства створювати вартість, синергетично відображає інформацію про стратегію його розвитку на коротко-, середньо- та довгостроковий періоди, є джерелом повної інформації для прийняття рішень користувачами звітності, а також

дає можливість здійснювати контроль та управління ризиками й ефективністю використання ресурсів.

4. Формування в Україні з 2019 року Звіту про управління є проявом загальноєвропейської та світової тенденції до складання великими підприємствами інтегрованої звітності, де фінансова звітність – це лише одна з складових частин звіту, а головним завданням є всебічне представлення діяльності підприємства.

Список використаної літератури

1. Корягін М. В., Куцик П. О. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: монографія. Київ : Інтерсервіс. 2016. 276 с.
2. Ляхович Г. І., Заяць М.Я. Концепція інтегрованої звітності: історичні аспекти виникнення та проблеми впровадження. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2016. Вип. 16(2). С. 141-146.
3. Домарадзька Г. С., Фурман М.Б. Реалізація «концепції сталого розвитку» в Україні, як передумова ефективної інтеграції в світову економіку. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2012. № 748. С. 350-356.
4. Комарова К. В., Ковальчук Н. В. Соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку бізнесу на підприємствах України. Інноваційна економіка. 2016. № 5-6. С. 25-30.
5. Воробей В., Журовська І. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу. К.. 2010. 84 с. URL: <http://www.svb.org.ua/publications>.
6. Безверхий К. В. Економічна сутність поняття «нефінансова звітність». Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2017. № 1-2. С. 23-34.

7. Васильчук І. П. Нефінансова звітність як інструмент управління сталим розвитком корпорацій. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2015. Вип. 11. С. 212-215.
8. Гордієнко А. М., Гнедіна К.В. Інтегрована звітність як інструмент забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання. Юність науки 2015: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: збірник тез доповідей Міжнародної студентської науково-практичної конференції (м. Чернігів 23-24 квітня 2015 р.): у 9 ч.. Чернігів: ЧНТУ, 2015. Ч. 4. С. 45-47.
9. Король С. Нефінансова звітність підприємства. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2011. № 6. С. 102-113.
10. Москалюк Г. О. Нефінансова звітність у реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації: монографія / під ред. В. Ф. Максимової. Одеса: ОНЕУ. 2014. С. 323-373.
11. Хомуляк Т. І. Потреба в інтегрованій звітності як у новому форматі звітності для бізнесу. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2015. Вип. 1. С. 65-172.
12. Шигун М. М., Давидюк Т.В. Корпоративна соціальна звітність як перспектива інформування про людський капітал вітчизняних компаній. Вісник Запорізького національного університету : Економічні науки : зб. наук. пр. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. № 1 (9). С. 173-178.
13. Герасименко О. Соціальний облік та нефінансова звітність як інструменти реалізації соціальної відповідальності. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2012. Вип. 137. С. 39-42.
14. Проданчук М. А. Нефінансова звітність – ефективний інструмент в реалізації управлінських рішень. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2013. № 2(2). С. 202-214.
15. Eccles R. G., George S. Corporate and Integrated Reporting: A Functional Perspective. Harvard Business School Working Paper. 2014. No. 14-094. P. 1-21.
16. Международный стандарт <ИО>. URL: http://ir.org.ru/attachments/article/108/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf.

17. Балашова Н. Н., Мелихов Н.Н. Организационно-методические подходы к разработке учетной политики для целей формирования когерентно-интегрированной отчетности агропромышленных холдингов. Бизнес. Образование. Право. Вестник Волгоградского института бизнеса. 2014. № 2 (27). С. 99-104.
18. Безверхий К. В. Інтегрована звітність підприємства: економічна сутність поняття. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. 2016. №4. С. 43-58.
19. Єршова Н. Ю. Розвиток методологічних основ формування інтегрованої звітності. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2016. Вип. 1(1). С. 451-459.
20. Костирко Р. О. Інтегрована звітність – інструмент соціально відповідального бізнесу. Часопис економічних реформ. 2014. № 1. С. 49-54.
21. Лоханова Н. О. Інтегрована звітність як продукт цілісної обліково-аналітичної система. Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський нац. екон. ун-т. – Одеса. 2012. Вип. 47 (4). С. 50-56.
22. Николишин А. Є. Теоретичні основи формування інтегрованої звітності підприємства. Тези XII Всеукр. наук. on-line конф. студентів, магістрів та аспірантів з міжнар. Учасю: Сучасні проблеми екології»(17 травня 2016). Житомир: ЖДТУ. 2016. С. 55–56.
23. Проданчук М. Інтегрована звітність – інструмент управління підприємством. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 2. С. 24-31.
24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996, редакція від 16.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
25. Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.
26. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління, затверджені Наказом Міністерства фінансів України № 982 від 07.12.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>.